

ใบงานที่ ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งบทละครพูดคำฉันท์

2.1 เรื่อง มัทนะพาธา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีความเป็นมาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ผู้แต่งบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา คือใคร มีประวัติเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา แต่งขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายใด

.....

.....

.....

4. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีรูปแบบในการแต่งด้วยลักษณะคำประพันธ์แบบใด

.....

.....

.....

5. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระปรีชาสามารถทางด้านใด และทรงมีผลงานพระราชนิพนธ์เรื่องใดบ้าง

.....

.....

ใบงานที่ ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งบทละครพูดคำฉันท์

2.1

เรื่อง มัทนะพาธา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีความเป็นมาอย่างไร

มัทนะพาธา แปลว่า ความเจ็บปวดหรือความเดือดร้อนเพราะความรัก บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา หรือตำนานแห่งดอกกุหลาบ มีลักษณะเป็นบทละครพูดคำฉันท์ จำนวน 5 องค์ แบ่งเป็น 2 ภาค คือ ภาคสวรรค์และภาคพื้นดิน เป็นบทพระราชนิพนธ์จากจินตนาการในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้นางเอกของเรื่องมีนามว่า มัทนา ซึ่งหมายถึง ความลุ่มหลงหรือความรัก แทนคำว่า กุชชกะ ที่แปลว่า ดอกกุหลาบ

2. ผู้แต่งบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา คือใคร มีประวัติเป็นอย่างไร

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) มีพระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาชิราวุธ เป็นโอรสองค์ที่ 29 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) และเป็นโอรสองค์ที่ 2 ในสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ สมภพเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2423 ทรงศึกษาในประเทศไทย จนพระชนมายุ 14 พรรษา ก็เสด็จไปศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ เมื่อปี พ.ศ. 2447 ได้ทรงผนวช ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453 สวรรคตเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2468 พระชนมายุ 45 พรรษา

3. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา แต่งขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายใด

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งพระทัยให้เป็นหนังสืออ่านกวีนิพนธ์เพื่อความสนุกสนานในด้านเนื้อหา และสนใจ โดยให้เห็นถึงอำนาจแห่งความรัก ซึ่งไม่ได้ให้แต่ความสุขสมหวังเท่านั้น แต่ความรักสามารถสร้าง ความทุกข์ ความเจ็บปวด

4. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีรูปแบบในการแต่งด้วยลักษณะคำประพันธ์แบบใด

บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์และฉันท์ ประกอบด้วย กาพย์ 3 ชนิด คือ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉก 16 กาพย์สร่างคนางค์ 28 และฉันท์ 21 ชนิด เช่น วิชชมาลาฉันท์ 8 อินทรวีเชียรฉันท์ 11 อุปชาติฉันท์ 11 ภูษณประยาตฉันท์ 12 อินทวงศ์ฉันท์ 12 วสันตดิถีฉันท์ 14 เป็นต้น

5. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระปรีชาสามารถทางด้านใด และทรงมีผลงานพระราชนิพนธ์เรื่องใดบ้าง

พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถด้านอักษรศาสตร์ ทรงมีผลงานพระราชนิพนธ์ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง กว่า 200 เรื่อง เช่น เรื่อง ศกุนตรา รามเกียรติ์ บทละครเรื่อง เวณีสวานิช

ใบงานที่ การวิเคราะห์ลักษณะเด่นบทละครพูดคำฉันท์

2.2 เรื่อง มัทนะพาธา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีลักษณะเด่นอย่างไร

.....
.....
.....

2. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา สะท้อนภาพประวัติศาสตร์ไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา สะท้อนภาพชีวิตของสังคมไทยในอดีตอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

4. นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของคนไทยในอดีตผ่านการศึกษาบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา อย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ การวิเคราะห์ลักษณะเด่นบทละครพูดคำฉันท์

2.2 เรื่อง มัทนะพาธา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา มีลักษณะเด่นอย่างไร

เป็นบทละครพูดที่แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทฉันท์เป็นเรื่องแรกของไทย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงคิดโครงเรื่องขึ้นเอง ไม่ได้นำมาจากวรรณคดีเรื่องอื่นๆ

2. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา สะท้อนภาพประวัติศาสตร์ไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อย่างไร

สะท้อนให้เห็นภาพประวัติศาสตร์ไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) แห่งกรุงรัตนโกสินทร์อย่างชัดเจน พระราชประวัติของพระองค์กล่าวว่า พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถด้านอักษรศาสตร์ บทละครพูดคำฉันท์เป็นเครื่องยืนยันถึงความสามารถของกวีได้เป็นอย่างดี และอีกประการหนึ่งก็คือ สะท้อนให้เห็นถึงความนิยมด้านการละครซึ่งมีอยู่ในสังคมชั้นสูงในสมัยนั้น

3. บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา สะท้อนภาพชีวิตของสังคมไทยในอดีตได้อย่างไร

วิถีชีวิตของสังคมไทยในอดีตที่สะท้อนภาพผ่านบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา คือ การแสดงให้เห็นความเชื่อของคนในอดีต ซึ่งบางเรื่องก็ยังคงเกี่ยวโยงมาถึงปัจจุบันนี้ด้วย เช่น

1) ความเชื่อเรื่องชาติภพ

2) ความเชื่อเรื่องตายแล้วเกิดใหม่ ถ้าทำความดี ทำบุญมากๆ ตายแล้วจะไปเกิดในสวรรค์

3) ความเชื่อในกฎแห่งกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

4) ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา การทำเสน่ห์

4. นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของคนไทยในอดีตผ่านการศึกษาบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา อย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่

2.3

คุณค่าและข้อคิดบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายตามหัวข้อที่กำหนด

1. ลักษณะของตัวละคร

สุเทษณ์

.....
.....

มัทนา

.....
.....

2. กลวิธีการแต่ง

.....
.....

3. ฉากและบรรยากาศ

.....
.....

4. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....
.....

.....
.....

5. ข้อคิดและแนวทางในการนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

.....
.....

.....
.....

ใบงานที่

2.3

คุณค่าและข้อคิดบทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายตามหัวข้อที่กำหนด

1. ลักษณะของตัวละคร

สุเทษณ์

เป็นคนหมกมุ่นในต้นตำราคะ เจ้าอารมณ์ เอาแต่ใจตนเอง และไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น

มัทนา

เป็นคนซื่อตรง ไม่มีเส่ห์เหลี่ยมเพทุบาย ปากกับใจตรงกัน คิดอย่างไรก็พูดไปอย่างนั้น ไม่เสแสร้ง แต่ความจริงที่นางพูดทำให้นางต้องได้รับความลำบาก ทุกข์ระทมใจ

2. กลวิธีการแต่ง

การดำเนินเรื่องใช้กลวิธีให้วิทยากรมายาวินเป็นผู้เล่าอดีตชาติของสุเทษณ์เทพบุตรและดำเนินเรื่องโดยแสดงให้เห็นลักษณะของสุเทษณ์เทพบุตร

3. ฉากและบรรยากาศ

ฉากที่ปรากฏในเรื่องตอนที่เรียน คือ วิมานของสุเทษณ์เทพบุตร กวีทรงบรรยายฉากและบรรยากาศได้เหมาะสม และสอดคล้องกับสุเทษณ์เทพบุตร

4. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

1) การสรรคำ เป็นการเลือกใช้คำที่สื่อความคิดและอารมณ์ได้อย่างงดงาม คือ การใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับประเภทของคำประพันธ์ และการใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง

2) การใช้โวหาร ผู้แต่งใช้อุปมาโวหารในการกล่าวชมความงามของมัทนาอย่างชัดเจน

5. ข้อคิดและแนวทางในการนำไปปรับใช้ในชีวิตรจริง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

